Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 3 — Fylke: Austfold

Tilleggsspørsmålnr. — Herad: Berg

Emne: Brynet. — Bygdelag:

Oppskr. av: Svein Molaug — Gard: Solbrekke

(adresse): Norsk Folkemuseum — G.nr. — Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Anton Jensen Solbrekke, bonde, f. 1860

SVAR

1. "Brynesemann". Hein er ukjendt.

2. Senna var av eit slag stein. Nå er det dårlige og støpte senner. Dei gamle var hardare. Kjöpte dei gamle hjå jernhandlarane i byan.

3. Brynt på slipestein. Så "brynar" Men brukka bare til å slipa opp "ljaen" ikkje til kvessing. Sidan "bryna" ein bare med "senne"
Må slipe alle redskaps, barberkniva, bryner ein bare når ein setter opp.

4. Har aldri høyrt om brynning, altså ikkje på 150 år.
"Seidan" brukka både å skjære og slå høy med på smågårda. Det siste heitte at ein "sloskar" (Sigd)

5. Bare vanlig slipestein, og den stod i gården.

6. Brukar ljåen heile slåtten på 170 mål utan å slipe omatt. 4-5 mann og kvar bare ein ljå.

1056

Men slipte når ljåen vart for tjukk.

7. "Stikkene" var av asp og smurde på leve eller grunde senne og ister på. og "stråk" "ljåen" litt på begge sider med

andre brukte ell.

"Semma" var rund og lik på båe sidene.

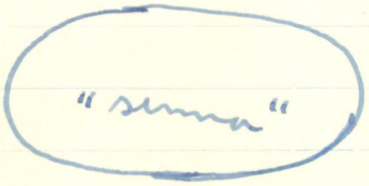

8. "Ljåen" måtte vere så tynn i eggen at ein kunne böige den med nagla. Ein sat når ein skulle begynne, sat litt lågt. Begynte med "årvet" på. Vier brukte ein å feste ljåen, som hadde "tange", til orvet. Holdt i indre enden på ljåen med venstre handa og lot ytre enden av ljåen kvil mot ei vatsbytte eller noko anna. Begynte med höigre handa.

Tok til innmed orvet og begynna utetter. Hadde orvet nedpå marka når ein begynte, og ljåen på låret.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Senna låg heime den. Det slumpa
ein sokk med ei lita utsliten
senne ut. Då la ein henne
på seg ein stad der ein hadde
nokko vatten å dyppe i.

10. Ikkje bryne i beltet.
Stikka hadde ein i ein kroft
på örmet eller holdts i handa.

1056
NORSK ETNOLOGISK GRANSKING